

Drugi problem je v tem, da v praksi - tako v osnovnih, kakor tudi v srednjih šolah - izvajajo pouk informatike praviloma priučeni sodelavci, katerih strokovnost je vprašljiva.

Po novem enotnem programu naj bi se učitelji informatike izobraževali v dveh programih: (1) v temeljnem in (2) specialističnem študiju, slednji pa naj bi se nadalje delil na informacijsko (ožjo) in pedagoško (širšo) smer.

Temeljni cilj novega študija naj bi bil usposobiti učitelje, da bodo sposobni spodbujati kreativnost učencev, jih naučiti spoznavati probleme in osvojiti ustrezne miselne modele, ki jim lahko pomagajo pri metodološkem pristopu k programiranju ipd.

Predvsem pa je cilj omogočiti učencem, da v informacijski dobi pridejo do znanj, ki jim lahko pomagajo živeti v tem "kaosu", ne pa jih usposobiti le za obvladovanje konkretnih tehnologij.

Kot so udeleženci razprave poudarili, je odločanje o novih

izobraževalnih konceptih vprašanje nacionalne strategije, vendar je problem tudi v tem, da o tem odločajo največkrat prav tisti, ki ne razpolagajo z ustreznimi informacijskimi in strokovnimi znanji.

Na podlagi strokovnih ocen kolegov s Hrvaške podajava še zanimiv podatek o številu poklicnih učiteljev informatike, ki naj bi jih usposobili do konca tega tisočletja. Z uresničitvijo tega programa naj bi v naslednjih štirih letih izobrazili in usposobili 200 novih sodelavcev za pedagoški poklic učiteljev informatike, kar bi lahko zadostilo izobraževalne potrebe v osnovnih in srednjih šolah na Hrvaškem za prihodnje obdobje.

Prispevek lahko zaključiva z splošnim mnenjem o koristnosti takih in podobnih strokovnih srečanj. Pomagajo nam ugotavljati smeri prihodnjega informacijsko-tehnološkega razvoja, spodbujajo nas k novim dosežkom in nenazadnje potrjujejo, da se uspešno vključujemo v sodobne trende razvoja in uveljavljanja informatike.

Poročilo

z delavnice o večjezikovnosti v izdelkih in storitvah informacijske tehnologije in Interneta

na Bledu 11. in 12. novembra 1996

Franci Močilar

Na Bledu, v hotelu Toplice, je v ponedeljek 11. in torek 12. novembra potekala delavnica o večjezikovnosti v izdelkih in storitvah informacijske tehnologije in Interneta s podnaslovom: Uporaba univerzalnega standarda kodiranih naborov znakov v evropski informacijski družbi (Providing Multilingual Support in Middleware, Implementing the Universal Character Set ISO 10646 in the European Information Society).

Tehnično delavnico je organiziral Tehnični odbor CEN/TC 304 - Character Set Technology v sodelovanju s komisijo EU DG3, Ministrstvom za znanost in tehnologijo RS, Slovenskim delom mednarodnega združenja Internet Society in fundacijo Soros - newyorkskim in slovenskim uradom.

Srečanje se je pričelo v ponedeljek ob 9. uri s plenarno sejo, ki ji je predsedovala prof. Dr. Borka Jerman-Blažič, članica CEN/TC 304 in predsednica ISOC-SI. Državni sekretar Ministrstva za znanost in tehnologijo Peter Volasko je otvoril delavnico in pozdravil udeležence. Wolf Arvidson (Švedska), predsednik Tehničnega odbora CEN/TC 304, je predstavil program tehnične delavnice in udeležence seznanil z načinom dela.

Dopoldanska plenarna seja A1 je bila namenjena pregledu aktivnosti in strategij, ki vodijo k večjezikovni informacijski družbi in k preprečitvi kulturne erozije, ki grozi Evropi z dominacijo angleščine v informacijskih omrežjih in storitvah Interneta. Erwin Valentini (Komisija Evropske skupnosti za jezikovni inženiring, Luksemburg) je predstavil dejavnosti v okviru Evropske skupnosti, Borka Jerman-Blažič pa v okviru Interneta.

Popoldne so seje potekale vzporedno. Na seji B1 so udeleženci razpravljali o rešitvah in orodjih za potrebe storitve Svetovni splet (WWW) v omrežju Internet. Bert Bos (Konzorcij WWW, Francija) je predstavil aktivnosti konzorcija v internacionalizaciji. Yuri Demchenko (Kiev Polytechnic Institute, Ukrajina) je podal ukrajinske probleme in nakazal rešitve, Konstantin Chuguev (Tehnična univerza, Chelyabinsk, Rusija) pa rusko rešitev spletnega strežnika za več naborov znakov.

Na vzporedni seji B2 so bili podani problemi in rešitve za delo z velikimi nabori znakov, s poudarkom na univerzalnem naboru znakov ISO 646 (Unicode), ki omogoča enoznačno predstavitev 65 000 znakov. Alain LaBonté (vlada Québec, Kanada) je predstavil vhodne in izhodne metode za univerzalni nabor znakov, prav tako tudi Martin Dürst (Univerza v Zürichu, Švica).

Na seji C1 so bile predstavljene večjezikovne rešitve znanih proizvajalcev, Jürgen Schwertl (Microsoft, Nemčija) je predstavil večjezikovnost v Microsoftovih programskih izdelkih, Patrick Andries (Alis Technologies, Québec, Kanada) pa Alisov odjemalnik, urejevalnik besedila in orodja za strojno prevajanje.

Vzporedna seja C2 je bila namenjena raziskavam in razvoju. Tomaž Erjavec (IJS) in Claude de Loupy (Univerza v Provansi, Francija) sta predstavila praktične izkušnje večjezikovnosti v projektu Multext-East, Primož Peterlin (Medicinska fakulteta) pa primere realizacije nabora znakov po standardu ISO/IEC 8859-2 (Latin 2) na različnih računalniških sistemih.

Tudi v torek dopoldne sta seji potekali vzporedno. Na seji D1 so bili obravnavani problemi knjižnic in imenikov omrežja (X.500) ter internacionalizacije programov. Tomasz Wolniewicz

(Univerza Nikolaja Kopernika, Torun, Poljska) je predstavil poljsko rešitev imenikov omrežja, Andrej Koklič (Microsoft, Slovenija) pa lokalizacijo Microsoftovih programskih izdelkov v Sloveniji.

Vzporedna seja D2 je obravnavala internacionalizacijo informacijske družbe. V.S. Umamaheswaran (IBM, Kanada) je predstavil načrte konzorcija Unicode. Keld Simonsen (DKUUG, Danska) je podal pregled standardizacijskih teles, ki se ukvarjajo z internacionalizacijo v informacijski družbi.

Sklepna plenarna seja je potekala na temo večjezikovne informacijske infrastrukture in kulturne raznolikosti Evrope, Þorvaldur Kári Ólafsson (STRÍ, Islandija) je predstavil standarde za več-kulturno funkcionalnost, Michael Everson (EGT, Irska) je nakazal zahteve različnih evropskih pisav po svojih znakih.

Borka Jerman-Blažič je podala povzetek delovnega posvetovanja in priporočila za nadaljnje delo. Na svetu obstaja mnogo različnih jezikov in kultur, ljudje pa kljub razlikam hočejo in potrebujejo medsebojno komunikacijo. Za zmanjšanje jezikovnih in kulturnih pregrad v informacijski družbi je potrebno zagotoviti: pravilno predstavitev črk in znakov posameznih jezikov v vseh servisih informacijske tehnologije, transliteracijo in transkripcijo (za latinščino, cirilico, grščino,...), identifikacijo jezika v dokumentih pri podajanjih zahtev prek Svetovnega spleta, načine za jezikovno odvisne definicije izrazov (npr. pri iskanju v

knjižnici),... Potrebno je zagotoviti podporo jezikom, naborom znakov, lokalnim elementom, pretvorbam. Rešitev je v univerzalnem naboru znakov ISO 10646 1.1 (Unicode), hkrati z mi-gracijskimi orodji na obstoječe nabore znakov v trenutno uporabljenih aplikacijah. Poleg univerzalnega nabora znakov je potrebno razviti in implementirati globalni model transparentne obdelave naravnega jezika (Transparent Language Processing), ki bo uporaben v vseh produktih in servisih: v programih, imenikih omrežja, elektronski pošti, v Svetovnem spletu, v knjižnicah in v skladiščih podatkov.

Popoldne smo si udeleženci delavnice skupaj ogledali Plečnikovo Ljubljano, Brižinske spomenike v NUK-u in razstavo Biblije na slovenskem v Narodni galeriji.

Na delavnici smo sodelovali strokovnjaki iz EU, Belgije, Bolgarije, Danske, Estonije, Francije, Gruzije, Irske, Islandije, Kanade, Luksemburga, Nemčije, Norveške, Poljske, Rusije, Švedske, Švice in Ukrajine in Slovenije, skupaj 43 udeležencev. Ukvarjali smo se z zelo zahtevnimi, zanimivimi in pomembnimi problemi in rešitvami pri uporabi kulturne (predvsem jezikovne) raznolikosti narodov in majhnih narodnosti, udeleženi v nastajajoči evropski informacijski družbi, izmenjali izkušnje, hkrati pa med sabo vzpostavili strokovne in prijateljske stike.

Vsem bralcem, naročnikom, sodelavcem in sponzorjem revije

*uporabna*INFORMATIKA

želimo

Srečno in uspešno Novo leto 1997

Uredniški odbor
